

Nazwa przedmiotu: Metodyka nauczania gry na organach			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Rok akademicki: 2021/2022
Kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: muzyka kościelna	
Forma studiów: Stacjonarne, drugiego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład	Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: R. II, semestr III-IV	Wymiar godzin: 30
Koordynator przedmiotu	Kierownik Pracowni Pedagogiki Fortepianu, Klawesynu i Organów w ramach Katedry Pedagogiki Instrumentalnej		
Prowadzący zajęcia	przedmiot nieuruchomiony w bieżącym roku akademickim		
Cele przedmiotu	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie zagadnień dotyczących metodyki nauczania gry na organach w studium organistowskim realizującym program szkoły muzycznej II stopnia, – konstruowanie lekcji indywidualnych i lekcji gry zespołowej 		
Wymagania wstępne	umiejętność czytania nut głosem i gry na instrumencie, ogólna wiedza dotycząca uczenia i nauczania		
Kategorie efektów	Nr efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	Ma wiedzę na temat uwarunkowań efektywności uczenia się gry na instrumencie oraz zadań nauczyciela w kierowaniu procesem rozwoju zdolności i nabywania przez ucznia kompetencji wykonawczych.	S2_W8 S2_W9
	2	Posiada wiedzę z zakresu dydaktyki i szczegółowej metodyki prowadzenia lekcji organów, uwzględniającą realizację podstawy programowej przedmiotu organy.	S2_W3
Umiejętności	3	Wykorzystując zdobytą wiedzę potrafi projektować działania edukacyjne i wychowawcze w obrębie formalnej struktury lekcji oraz form specyficznych – występów, prezentacji, konkursów z uwzględnieniem indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów. Potrafi tworzyć autorskie programy nauczania uwzględniające specyficzne potrzeby edukacyjne uczniów, również uczniów szczególnie uzdolnionych słuchowo i warsztatowo.	S2_U6
Kompetencje społeczne	4	Jest kompetentnym i samodzielnym nauczycielem-muzykiem, zdolnym do świadomego integrowania wiedzy i podejmowania szeroko pojętych działań z obszaru pracy nad kształtowaniem wykonawczych i ogólnomuzycznych kompetencji ucznia.	S2_K1 S2_K5
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
Semestr III 1. Przedmiot organy w szkole organistowskiej realizującej program szkoły muzycznej II stopnia. Cele i treści nauczania i wychowania. Programy nauczania – tworzenie i modyfikacja, analiza i dobór. Rozkład materiału, repertuar. 2. Lekcja organów jako jednostka metodyczna. Struktura formalna, typy i modele lekcji, planowanie, formułowanie celów. Dobór treści nauczania i form aktywności artystycznej. Konspekt. 3. Dostosowywanie działań edukacyjnych do możliwości i potrzeb uczniów, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych muzycznie i uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Diagnoza, pomoc, zapobieganie trudnościami. Sytuacje wychowawcze w toku nauczania. Edukacja prozdrowotna. 4. Metody nauczania gry na organach. Dobór metod i procedur osiągnięcia celów. 5. Swobodne posługiwanie się aparatem gry. Techniki gry na manuale i pedale. Interpretowanie utworu (registratura, dynamika, stylowość). 6. Obycie estradowe. Opanowanie tremy. Umiejętność współpracy w grze zespołowej.			15 godz.

Semestr IV				
<p>7. Środki dydaktyczne stosowane podczas nauczania przedmiotu organy. Podręczniki, literatura – wybór i zastosowanie. Tworzenie własnych miniatur edukacyjnych. Wykorzystywanie technologii informacyjnych i mediów.</p> <p>8. Efekty pracy ucznia, kontrola i ocena. Etyczny wymiar oceniania technicznych, słuchowych i interpretacyjnych umiejętności oraz artystycznych osiągnięć ucznia.</p> <p>9. Rola i zadania nauczyciela w szkole organistowskiej i w szkole muzycznej II stopnia. Autorytet nauczyciela. Sposoby komunikowania się. Kierowanie ekspresją wykonawczą i twórczą oraz aktywnością poznawczą ucznia. Współpraca z rodzicami uczniów i środowiskiem.</p> <p>10. Działalność koncertowa – rozwijanie świadomości kulturotwórczej roli artystycznego wykonywania muzyki. Ważne znaczenie oprawy liturgii. Artyzm wykonania i jego rola w pogłębianiu duchowości.</p>				15 godz.
Treści programowe wzajemnie się przenikają, a większość z nich jest obecna podczas całego procesu kształcenia				
Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> wykład konwersatoryjny analiza przypadków rozwiązywanie zadań prowadzenie i współprowadzenie fragmentów lekcji 			
Metody weryfikacji				Nr efektów uczenia się
	<ol style="list-style-type: none"> kolokwium pisemne realizacja zleconego zadania 			<p>1, 2</p> <p>1-4</p>
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI				
Nr efektów uczenia się	Treści kształcenia		Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10		1	1, 2
2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10		1, 2, 3, 4	1, 2
3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10		3, 4	2
4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10		2, 3, 4	2
Warunki zaliczenia	<p><u>Semestr I:</u> kolokwium pisemne z zakresu omawianych zagadnień, opracowanie metodyczne wybranego problemu wykonawczego.</p> <p><u>Semestr II:</u> kolokwium pisemne z zakresu omawianych zagadnień, opracowanie metodyczne wybranych problemów wykonawczych.</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się w minimalnym akceptowalnym stopniu w wysokości >50%</p>			
	Rok	I		II
Semestr	I	II	III	IV
ECTS	-	-	1	1,5
Liczba godzin w tyg.	-	-	1	1
Rodzaj zaliczenia	-	-	kolokwium	egzamin
Literatura podstawowa				
<p>1. <u>Ćwiczenia zawierające problemy techniczne</u> wg podręczników: Flor Peeters <i>Ars Organi t. I i II</i>, Gustaw Merker <i>Orgelschule op. 177</i> (Leipzig, C. F.. Peeters), Rolf Schweizer <i>Orgelschule (Barenreiter,)</i> Finn Videro <i>Orgelschule</i> Wilhelm Hansen, Copenhagen), H. Makowski, M. Surzyński <i>Szkoła na organy cz. I i II</i> (Wyd. Archidiecezji Warszawskiej), J. Chwedczuk <i>Organowe ćwiczenia pedałowe</i>, J. Schneider <i>Pedalstudium</i>, M. Sawa <i>Etiudy pedałowe</i> M. Sawa <i>Etiudy manuałowe</i></p> <p>2. <u>Utwory dawnych mistrzów:</u> Utwory manuałowe: <i>Manuałowe utwory dawnych mistrzów</i> opr. B. Rutkowski (wybór), J. P. Sweelinck <i>Toccaty, Fantazje, Wariacje</i> (wybór), <i>Alte Orgelmusic aus Engand und Frankreich</i> (opr. Fl. Peeters), J. Pachelbel <i>Partity</i> (wybór), J. S. Bach <i>Preludia chorałowe t. V, Preludia chorałowe kompozytorów epoki Baro Ku</i> (wybór) <u>Utwory z pedalem:</u> J. Pachelbel <i>Toccaty</i>, J. Pachelbel <i>Ciaccona f-moll, Preludium, fuga i ciaccona d-moll</i>, G. Frescobaldi <i>Toccaty</i> (wybór), D. Zipoli <i>Pastorale</i>, G. Muffet <i>Fuga g-moll (Min. Org. nr.16)</i>, J. Cabanilles <i>Tiento (Min. Org. nr. 34)</i>, A. Cabezon <i>Die Nobis Maria (Min. Org. nr. 32)</i>, D. Buxtehude <i>Passacaglia d-moll, Preludium, fuga i ciaccona C-dur</i> <u>Formy triowe:</u> <i>Tria dawnych mistrzów z „Ars Organi”</i> op. Fl. Peeters t. II, J. S. Bach <i>Tria</i> (wybór), J. S. Bach <i>Sonata e-moll, Sonata Es-dur, Sonata c-mol</i>, J. S. Bach <i>Aria F-dur</i>, M. Surzyński <i>Tria nr. 1, 2, 3</i> <u>Opracowania chorałowe:</u> J. S. Bach <i>Chorały</i> (wybór), D. Buxtehude <i>Chorały</i> (wybór) Utwory J. S. Bacha: <i>Małe preludia i fugi t. VIII</i> (wybór), Fughetty i fugi oparte na cantus firmus chorałowych ze zbioru „Manuałowe utwory dawnych mistrzów”, <i>Fuga g-moll BWV 578 t. IV, Preludium i fuga c-moll BWV 549 t. IV, Preludium i fuga e-moll BWV 533 t. III, Fantazja c-moll BWV 562 t. IV, Preludium i fuga C-dur BWV t. II</i></p> <p>3. <u>Utwory kompozytorów romantycznych i współczesnych:</u> S. Karg-Elert <i>13 Preludiów (Min. Org. nr. 13)</i> do wyboru, L. Vierne <i>24 pieces libre</i> do wyboru, C. Franck <i>Cantabile oraz Preludium, fuga i wariacja h-moll</i>, M. Reger <i>Orgestucke op. 59</i> do wyboru, J. Brahms <i>Chorały op. 122</i> do wyboru, L. Boelmann <i>Suita gotycka</i></p> <p>4. <u>Utwory kompozytorów polskich:</u> Zbiór „<i>Z polskiej muzyki organowej XVI w.</i>” opr. J. Gołos, Zbiór „<i>Dawna polska muzyka organowa</i>” red. J. Gruby, Wł. Żeleński <i>Preludia na organy</i>, A. Kozłowski <i>Preludia</i>, M. Surzyński <i>Elegia</i>, T. Mahl <i>Etiuda 5 (Min. Org. nr 3)</i></p>				

5. Podstawa programowa przedmiotu organy w ogólnokształcącej szkole muzycznej II stopnia i szkole muzycznej II stopnia – Rozporządzenie MKiDN z dnia 14 sierpnia 2019 r.

Literatura uzupełniająca

Utwory kompozytorów romantycznych i współczesnych: S. Karg-Elert *13 Preludiów (Min. Org. nr. 13)* do Wyboru, L. Vierne *24 pieces libre* do wyboru, C. Franck *Cantabile* oraz *Preludium, fuga i wariacja h-moll*, M. Reger *Orgestucke op. 59* do wyboru, J. Brahms *Chorały op. 122* do wyboru, L. Boelmann *Suita gotycka*

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	0
Przygotowanie się do zajęć	10	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	15
Praca własna z literaturą	15	Inne	0
Konsultacje	5		
łącznie nakład pracy w godzinach	75	łącznie liczba punktów ECTS	2,5

Możliwości kariery zawodowej

- praca nauczyciela organów w szkole organistowskiej
- praca organisty i prowadzenie zespołów działających przy parafii

Ostatnia modyfikacja opisu przedmiotu

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
10.09.2019	dr hab. Jan Bokszczanin, prof. UMFC	Dostosowanie do PRK
01.10.2020	prof. dr hab. Bożena Violetta Bielecka	Aktualizacja danych karty
29.09.2021	prof. dr hab. Bożena Violetta Bielecka	Aktualizacja danych karty, uzupełnienie literatury

SPOSOBY REALIZACJI I WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ ZOSTAŁY DOSTOSOWANE DO SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ WEWNĘTRZNYMI AKTAMI PRAWNYMI UCZELNI